

Rambursarea datoriilor statelor europene ar putea însemna alegeri dureroase cu privire la cine va fi taxat (Bloomberg)

Liderii europeni pot sa faca front comun când vine vorba despre nevoia de a arunca cu bani în economie pe perioada crizei coronavirusului, însa nu au fost nevoiti pâna acum sa se confrunte cu problema rambursarii acestor datorii, transmite Bloomberg.

Nota de plata ar putea forta guvernele din regiune sa ia decizii dureroase cu privire la cine va suporta povara datoriilor în conditiile în care alegatorii sunt deja nemultumiti de mediul politic, la un deceniu dupa ce criza financiara globala din 2008 le-a înmânat precedenta nota de plata care trebuie achitata.

Printre alternative se afla tolerarea unui nivel ridicat al datoriei, cum face Japonia, sau încercarea de a stimula inflatia pentru a mai reduce o parte din aceste datorii. În conditiile în care costurile cu împrumuturile suverane sunt la un nivel extrem de redus, astfel de abordari par atractive pe masura ce facturile se acumuleaza rapid.

"Exista câteva modalitati facile sau atractive politic de a aborda aceasta problema", spune James Athey, manager la Aberdeen Standard Investments. "Modul ideal de a plati este sa generezi o crestere economica care este mai mare decât costul finantarii. Din pacate, cred ca acest lucru va fi foarte dificil", a adaugat Athey.

Pe masura ce guvernele europene extind rapid împrumuturile pentru a-si ajuta economiile, experienta austeritatii cu care s-a confruntat regiunea influenteaza dezbaterile cu privire la modul în care trebuie rezolvata problema datoriilor. Aplicarea unei austeritatii în forta, asa cum s-a întâmplat cu Grecia în 2010, a determinat Fondul Monetar International (FMI) sa arate ca a provocat mai mult rau decât bine pentru finantele publice si cresterea economica.

În Marea Britanie, tara al carei deficit a crescut în 2010 pâna la un nivel comparabil cu cel din Grecia, austeritatea demarata de catre fostul premier David Cameron a coincis cu ani de crestere economica neglijabila. Aceasta austeritate a alimentat nemulmirile care au contribuit la caderea lui Cameron dupa ce tara a votat în favoarea iesirii din Uniunea Europeana (UE).

"Guvernele europene au devenit îngrijorate de cresterile mari ale datoriilor si au trecut la austeritate fiscala, ceea ce a încetinit în mod excesiv revenirea", sustine economistul sef al FMI, Olivier Blanchard.

Una dintre discutiile care se poarta în Europa este daca taxele ar trebui sa creasca dupa ce revenirea se instaleaza. Social-democratii din Elvetia vor taxe mai mari pe venit, iar în mass media din Marea Britanie au aparut speculatii cu privire la o potentiala majorare a taxelor.

O alta discutie este legata de taxele pe avere. Partenerul minoritar în guvernul de coalitie din Spania analizeaza o astfel de propunere, în timp ce în Franta, tara unde Guvernul a redus recent taxa pe avere, economistul Thomas Piketty sustine ca o astfel de masura este cea mai buna modalitate pentru a reduce nivelul datoriei publice.

Camille Landais, profesor de economie în cadrul London School of Economics, a sugerat chiar adoptarea, pentru o perioada limitata, a unei taxe pe avere la nivel european.

"Daca este nevoie de o anumita forma de reechilibrare calma a finantelor publice trebuie facuta într-un mod care este corect si, în mod esential, persoanele care sunt cele mai capabile sa suporte acest lucru", a spus Landais.

Cancelarul german, Angela Merkel, a fost fortata deja sa dezminata ca exista planuri referitoare la majorarea

taxelor, iar ministrul francez al Finantelor, Le Maire, a declarat ca nu vrea sa reintroduca taxa pe avere.

În acest context, James Athey, manager la Aberdeen Standard Investments, a subliniat ca astfel de reactii sunt de înteles. "Ideea ca poti sa cresti taxele fara sa afectezi cresterea este foarte dificila", a explicat Athey.

La rândul lor, bancile centrale ar putea sa resimta presiuni din partea guvernelor pentru a pastra politica monetara relaxata pentru o perioada mai mare de timp, tolerând o inflatie care erodeaza valoarea datoriilor guvernamentale, o tactica care a ajutat Marea Britanie sa îsi aduca împrumuturile sub control dupa cel Al Doilea Razboi Mondial. Însa inflatia ar eroda si economiile populatiei si ar readuce în minte momente istorice dureroase pentru unele tari, precum Germania în anii 1930.

Marcel Fratzscher, presedintele institutului economic german DIW, a afirmat ca o astfel de politica de reducere a datoriei este una "paguboasa".

Ce se întâmpla daca datoria nu va putea fi readusa sub control? William White, economist sef la Banca Reglementelor Internationale, spune ca aceasta este o posibilitate. "Suntem pe o traectorie proasta de acumulare a datoriilor. Este nevoie sa ne gândim mult mai serios cu privire la restructurarea datoriei într-un mod ordonat", a mentionat White.